

[Finansministeren.]

dag, og som man har kørt stærkt på, ikke mindst fra købmandsside, drejer sig om de vanskeligheder, man forudser for forretninger, som skal regne med at føre både afgiftspligtige og afgiftsfrie varer. Det vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om. For tilgangen af varer til forretningen kan vanskelighederne i hvert fald ikke være store. Forretningens varekonto eller indkøbskonto må naturligvis opdeles i afgiftspligtige og afgiftsfrie varer, sådan at varerne, når de indgår i forretningen, bogholderimæssigt opgøres i disse 2 forskellige kategorier; det kan ikke være noget stort besvær. Det er heller ikke dér, man frygter vanskelighederne. Det, man mere frygter, er vanskelighederne ved opdelingen af salget i afgiftspligtige og afgiftsfrie varer. Derom vil jeg gerne sige, at i de forretninger, hvor man ikke udskriver bilag ved hvert salg, og i forretninger, hvor der er mange billige vareenheder, vil en sådan opdeling under det daglige salg naturligvis være vanskelig; men den vil heller ikke være nødvendig. I sådanne forretninger — det drejer sig om kolonialforretninger, brugsforeninger, bagerforretninger, slagterforretninger, viktualieforretninger m. fl. — er der intet i vejen for, at regnskabet kan føres sådan, at man blot daglig indfører den samlede omsætning af begge varegrupper under ét — det er noget, man skal gøre i forvejen — og først ved månedens udgang kan man på grundlag af indkøbsfakturaerne opgøre salgsværdien af de indkøbte afgiftsfrie varer fra den forløbne måned, og dette beløb, som man altså let finder på indkøbskontoen, skal fradrages i månedens samlede bogførte omsætning nederst i det regnskabshefte, der er udleveret af toldvæsenet. Jeg tror, at hvis købmændene virkelig havde gjort sig klart, eller i hvert fald når de bliver klar over denne lethed i administrationen, vil de allerfleste af de betænkeligheder, der er fremsat fra den side, være overvundet.

I øvrigt er det kun naturligt, at den første reaktion over for forslaget om at lægge afgiften i detaileddet måtte blive, at det skulle være nemmere både for erhvervslivet og for de kontrollerende myndigheder, om afgiften blev lagt i engrosleddet eller i hvert fald så nær produktionsstedet eller importøren som muligt. Jeg

forstår den umiddelbare indstilling, den har også været min egen, for sådan har det været hidtil med de kendte forbrugsafgifter. Men det ligger nu engang anderledes, når det ikke mere drejer sig om enkelte varegrupper, men drejer sig om en næsten alt og helst alt omfattende forbrugsafgift. Det er ikke muligt her at komme ind på alle de tekniske detaljer og de årsager og erfaringer, der har ført til, at alle eksperter har valgt detaileddet fremfor engrosleddet, men må jeg alligevel nævne nogle af de væsentlige.

Det er ikke blot, fordi Norge og Sverige har benyttet detaileddet, for jeg er enig i, at man skal ikke, blot fordi vore nabolande har valgt en vis ordening, straks sige, at det er tilstrækkelig grund til, at vi også vælger den; men i Norge har man, efter at man har gennemført omsætningsafgifter, foretaget en dybgående undersøgelse af hele problemet, og resultatet er blevet, at et overvejende flertal, og herunder repræsentanter for både industri, håndværk, grosserer og detaillister, er gået imod at omlægge afgiften til engrosleddet. Jeg understreger, at det har man gjort, efter at man har prøvet detaileddet, og efter at man har lært virkningerne af det at kende.

Når man endvidere taler om, hvordan det ligger i fællesmarkedslønde — der var vist et af de ærede medlemmer, der spurgte, om vi havde gjort os overvejelser i den retning — kan jeg bare sige, at foruden i Sverige og Norge har man afgiften i detaileddet både i Frankrig, Tyskland, Italien og Østrig — og i disse lande endda kombineret bl. a. med engrosledsafgifter.

Lad mig også sige lidt om de væsentlige ting, der førte til, at detaileddet er foretrukket. Man mener at kunne opgøre antallet af opkrævningsvirksomheder i detaileddet til 125 000. Det tal har jeg hørt nogle gange i eftermiddag, men det er ikke rigtigt. Man har også fundet ud af, at med opkrævning i engrosleddet vil der kun blive tale om en brøkdel af de 125 000 opkrævningsvirksomheder. Heller ikke det er rigtigt. Ifølge den sidste erhvervstælling, der er foretaget herhjemme, er der 75 000 fremstillingsvirksomheder, inklusive håndværkere, og der er 10 000 grossister og agenter, i alt 85 000 virksomheder, som eventuelt må opkræve afgiften, hvis den henlægges til fabrikations-